

Latweefchu Awises.

63. gada-gahjums.

Nr. 4.

Trefchdeenā, 25. Janwari (6. Februari).

1884.

Redaktora adrese: Pastor S. Weide, in Grobin, Skurland. — Ekspedizija Behtoru tga grahmatu bodē Jelgawā.

Rahditajs: No eefšhemem. No ahršemem. Wisjaunatahs sinas. Tija. Stā "Baltijas Wehtnešam" un "Baltij" ir šchlihti nogahjis. Wehtule ir Maftawas. Atbildes. Studināšanas.

No eefšhemem.

Behterburga. „Pet. Gaseta“ sino šchahdu notikumumu: Niswinu nedel' walsts-bankā nonahza kahds kaufmanis ar zela-somu pahr plezeem un wehlejahs runaht „direktoru“. Durwju fargš, kam bij eedewis weseļu rubli, atteiza, ka „direktora“ ne-efot tē azumirkli. „Kamdeht Jums waijaga direktora?“ kahds peebilda. „Waj warbuht efeet winnejušchi?“ „Trahpijajt,“ kaufmanis atbildeja, winneju 75 tuhst. rublu. Šchi fina paustin ispaudahs pa nama gangeem, un weseļs duzis kaušchu steidsahs, wehledami laimes. Kaufmanis, sinams, ari netaupija rublu gabalus, toš isdalidams us wisahm pusehm. „Esmu winnejis 75 tuhst., un šchē ir mana bilete,“ winsch pehdigi greefahs pee kahda bankas eerehdna. „Kas teiza, ka efeet winnejušchi?“ eerehdnis, plezūs raustidams, atteiza. „Bilete Nr. 6, fehrija Nr. 11,217, winnejuši 75 tuhst., un Juhfu biletes fehrijas nummurs ir 11,317.“ „Kas man par daku, — esmu winnejis 75 tuhst.,“ kaufmanis tee-pahs, is kēšchās iswilldams awises „Kijewlanin“ nummuru, kur ari teefcham bij lafams fehrijas nummurs 11,317 ar 75 tuhst. rublu winnestu. „Ta ir drukas kluhda, zeen. lungs,“ eerehdni peebilda. Beewihlees kaufmanis, kas tamdeht ween bij abrauzis Behterburgā, lai dabutu sawu winnestu, nokritis lā no debesim un weseļas trihs deenas schuhpojis, eefam brauzis atpakal mahjā. — Tahtal ta pati awise wehl sino šchahdu atgadijumu: „Dominik“ weefnizas ihpafchneeks schinis deenas dabuja peefuhritu paleelu pazinu. Tani atradahs 200 rubl. un šchahds raksts: „Zeen. lungs! Trihs gadu laika es gandrihs it deenas starp pulkstēn 12zeem un 2zeem deenā nonahzu Juhfu weefnizā, un pee tam katru reisi dsehru 2 schwabus un ehdu 5 pihragus. Tā ka man til retumis bij nauda, tad ari retumis samakfaju, isleetadams leelo druhsmu un nepamanihts aiseedams. Tagad laime man usmaidijusi lahrišchu spehlē. Wisu, ko Juhfu weefnizā tehrejis, esmu aprehkinajis us 200 rubl., ko Jums parahdā, un kuru summu Jums lā godigs zilweks steidsos samakfaht.“ — Sawu wahrdū — „godigais“ zilweks, sinams, peemirsis usdot.

Baltijas wihndedschi no 1. Janwara atwehruschchi wairal brandwihna dedsinatawu Behterburgā, usnemdami jihninu ar Widus-Kreewijas dedsinatawahn. Jaunahs dedsinatawas pahrdodot sawu isstrahdajumu par 40 kap. lehtaki.

Kachanowa komisijas projekts, lā „Nowosti“ stahsta, nu tiksot no waldbibas zaurfatihts, pee kam ari usajinaschot 12 lungs par palihgeem; 6 no scheem tiksot nemi is gubernatoreem un 6 is muischneeku marschaleem.

Isbehgufchee sagki, kwei Wolgas-Kamas bankas kantorē gribeja aplaupiht kahdu artefischiku, lā awises nu sino, atkal fakerti. Weens no wineem isdodotees par Angli, otrs par Amerikaneeti, bet polizejai abi no fenakeem laikeem jau pasihstami par blehscheem.

Behterburgā tirgotaji abraukuschchi is Tschentes, luhgt waldbibu, lai wineem tikt atwehlehts taishht firgu-dselszetu no Tschentes us austrumu, 400 werstu tahlumā. Tirgotaji scho zetu grib buhweht us sawu rehlinumu, bes nekahdas peepalihdsibas no waldbibas puses, weenigi ar nosajijumu, ka wineem sinamu gadu laika buhtu atlaufs eewest Kreewijā safu tehju bes muitās.

Jaunā uguns-apdrofchinafchanas beedriba „Rusj“ nupat apstiprinata. Pamata kapitāls 2 milj. rubl.; beedribas walde atronahs Behterburgā.

Behterburgā fewischka beedriba fastahdijusees, kura grib karot pret plauschu wahjibu, kahda tagad plosahs Behterburgas strahdneeku pullā. Wina Behterburgas tumumā nodomā eerihkot kolonijas, kur slimneeki skaidrā gaisā sem daktera ustraudsisas par lehtu maksu tikt ahrsteti ar kumisu. Schahdas slimneeku ehlas gribot eerihkot Somu juhras lihuma seemeta puse, starp Lachtu un Dubkeem.

Par kahdu waronigu fewu Behterburgas awises sino tā: Kahda fewa, lai gan bij us gruhtahm lahjahm, daschās nedelas atpakal metahs upē, kas jau bij pahrsalusi, glahbt flihkoni, kas tai ari isdewahs. Weetigā teefas eestahde fewu stahdija preekschā us sudraba glahbschanas medali. Keisara Majestetei leetu zehla preekschā un pee tam ari sinoja, ka Deewa meerā dufoschais Keisars Nikolajs Pawlowitschs 1827. g. otra glahbejai lizis dot ne wis sudraba, bet selta medali. Bes tam Keisars Nikolajs wehl nosajijis, ka, ja glahbeja dsendetu puisenu, tas tad usaudsinajams tani audsinatawā, kahdu mahte pati isredsetos; bet ja behrns buhtu meitens, tad mahtei preeksch behrna puhra ismakfaht 285 rubl. sudr. Keisara Majestete schini atgadijumā darija tāpat.

Kreewijas sawstarpigā lopu apdrofchinafchanas beedriba, kas til wehl pagahjuschā gadā Behterburgā fastahdijahs, lā „St. Petersb. Itga“ sino, jau tagad war usrahdiht deewsgan eewehrojams panahkumus. Lai gan pee beedribas dibinaschanas peefolitee apdrofchinajumi pa leelakai dātai palikuschi nenoflehti, tad tomehr eemakfatais kapitāls jau sneedsahs pahri par 2 milj. rublu, kas naw wis masa leeta preeksch til ihša darbibas laika, lai gan, sinams, wehl deewsgan mas, salihdsinot ar apdrofchinamo lopu wehrtibu. Beedribas lihdschinigā darboschanaš sawzama wispahrigā sinā par deewsgan sekmigu, jo, salihdsinot ar apdrofchinajumu wehrtibu, winaš atlihdsinajumu ismakfajumi nebijuschhi wis leeli, tā ka gada beigās tai atlikuschhi 80 tuhst. rublu no lahrtigajahm eenemschanahm, kas nu nolikti par pirmo sahumu preeksch reserwas kapitala, ar kura waitofchanos ari aug beedribas ihstā drofchiba. Ari nahkofchā un tahtako gadu eenahkumi, kas nebuhs ja-isdod preeksch skahdes atlihdsinajumeem, tiks peefschirti reserwas kapitalam, tā ka zerams, ka beedriba buhs eekrahjusi mas gads tahdu reserwas kapitalu, kas winu padarihs katrā sinā par pilnigi drofchu. Zaur lopu sehrgahm pagahjuschā gadā beedribai nebij wis dauds jazeesch. Behz statuteem noliktā prehmiju makfashana, kas istaisa, eewehrojot katras gubernas weetigahs buhshanas, 4—10 procentes no apdrofchinajuma wehrtibas, gan sawzama par leelu, bet tomehr prahtigakajeem muischu ihpafchneekem ta naw wis bijusi par kawekli pee apdrofchinafchanaš. Ihpafchi Baltijas, Polijas un walsts wakara-gubernu muischneeki ir peedalijschees leelakā mehrā pee schihs eestahdes. Ari daschi Gelfsch-Kreewijas muischneeki, lā p. p. tagadejais eefschleetu ministeris grahs Tolstojis un wina amata preekschgahjeis grahs Ignatjewis, apdrofchinajuschhi sawus lopus schai sawstarpigajā beedribā. Semneeku peedališchanaš, ihpafchi Gelfsch-Kreewijā, turpreti wehl koti masa. Tikai Archangelskas gubernas semneeki apdrofchinajuschhi pa dātai sawus lopus un Mas-Kreewijas semneeki sawus darba wehrschus.

Dait'mahlderis Karasins ir mahlejis bildi, kas kahda to brihdi, kura Keisara Majestete, 22. Maijā pagahjuschā gadā no Rodinska lauka pahrbrauzis, Keisareni apafsch rolas wedsams, nonahf Behtera pils pagalmā un, sapulzejis ap fewi tos tur us maltiti sanahkluschos pagastu wezako delegatus, toš usrunā: „Es preezajos, Juhš wehl reisi redsedams, lai no Jums waretu atwaditees. Sifniga pateiziba par Juhfu ustizigu dalibu pee Mufsu swehkeem, ku-

reem wisa Kreewija tik karsti juht lihds. Dfintene nonahkufchi, no-
nesat wifceem manu firnigu pateizibu; paklaufeet Zuhfu muifchneeku
marfchalu padomeem un pamahzifchanahm un netizeet aplamahm
walodahm par jaunu semes pahrdalifchanu un paplafchinaschanu.
Schis isplata muhsu eenaidneeki; wifu ihpafchumam, tapat ka ari
Zuhfejäm, waijag buht ne-aifteekamam. Lai Deewš dod Zums laimi
un wefelibu!" — Karafina bilde tifschot pehrwes drukä pawai-
rota. Wahzu „Peh. awife“ ftahfta, ka eefchleetu ministeris grafšs
Dolftojs efot nolehmiš katrai pagasta waldei iffuhtht pa ekfemplarim
no fchis pildes, lai to peekar pagasta namiä, un tapat ari tautas ap-
gaismoſchanas ministeris Delanows lifschot fcho bildi peekahrt katrä
laukſkolä, lai augſchminetee Reifara wahrdi katram jo dſiti eekaltos
prahtä un firidi.

Dſehruma komifija, kura paſtahw pee finanzu ministerijas,
nu beigufi fawas ſchdeſchanas, un winas iſſtrahdatais projektšs drih-
ſumä tifschot eefneegts walſis-padomei.

Weefibu laiks Pehterburgä tagad pilnös ſeedös. Iſrahdahs,
ka if walarus iſrihko ap 40 tahdu weefigu walaru.

Zelgawa. Kahda padſihwojuſi meita, kaš, deenedama pee
kungeem, eekrahjuſees ſawu graſiti naudas, eepaſiſtahš un ſamihle-
jahš preekſch kahdeem mehneſcheem ar jaunu wihriſchli. Meita, ſa-
tikdamahš ar ſawu bruhtganu, pawada daſchas ſtundas ahryuš nama
ilgati, nekä waijadſigs, un aisdod zaur tam duſmas kungeem, pee
kureem deen. Wina iſſklaidro, ka efot bruhte, un pee tam luhds, lai
fungi atkiantu winas mihtakajam apmekleht winu. Pehz tam, kad
fungi atwehlejuſchi to, bruhtgans ſaka ſawai bruhtei, ka wina ap-
gehršs efot loti nowalkahš; tamdehl newarot rahditees lungu azis.
Bruhte ſchē atrod palihdſibu. Wina aiſſuhta ſawu puſwadmalas
bakiti pee ſtrodera un leel drihſä laikä pagatawot preekſch ſawa miht-
kuſiſcha apgehrbu; beſ tam nopehr preekſch wina kabatas pulkſteni,
jepuri, lectus ſchirmi un wehl zitas leetas. Meita nu ſtahda tä
ſmuſi apgehrbto jaunkungu ſaweem kungeem preekſchä par ſawu bruht-
ganu. Schē nepretojahš abu prezibai. Bruhtgans nu apmekle be-
ſchi bruhti un luhds tai ſchad un tad kahdu magumu naudas. Bruhte
neleeds winam to, un atdod ari preekſch dſihwes waijadſigahš leetas,
kä gultu, galdu, pehtuš, kuſaru, weſchu un zitu, ko bij eekrahjuſi;
bet pee tam ari uſmahzahš bruhtganam, lai leekahš ſauktees. Bruht-
gans atſaka, ka papreekſchu wiſs labi ja-eegroſa, un tamdehl wehlahš
dabuht no bruhtes wehl kahduš 60 rublu naudas. Bruhte iſmoina
weenu krahſchanas lahdes ſihmi un eedod mineto ſummu. Bruhtgans
ſanehmis 60 rublu teiz ar Deewu ſawai mihtakai. Schi, ſaduſmo-
juſees par tahdu joku, praſa atpakal naudu; bet naudas weeta dabon
labu beſeenu ſahnös un — bruhtgans aiſbehg. Meita nu ſteidjahš
uſ polizeju, lai waretu apſuhdſeht blehdi; bet ka lai apſuhds, jo ne-
ſin ne bruhtgana wahrda, nei kur winſch peeralſihts. Kamehr nelai-
migä bruhte waimanä, iſmanigais bruhtgans preezajahš warbuht ar
gitahm.

Schinis deenas diwi palaidoni ſaſtrihdejahš. Duſmas
weens paſinoja polizejai, ka pee otra efot ſagtas leetas. Polizeja,
pahrmelledama uſrahdito dſihwoſli, atrada tur maiſus ar drahnahm,
weſchu, willu, dſijahm un labu datu ſchahwetas gaſas. Minetahš
leetas bij ſagtas iſ Dannenſeltes kalpu mahju klehts.

Pee Sakahš-muiſch as peederigo Zehlabu Behriſnu, ko
Zelgawä atrada beſ paſes, nodewa pilſteejai, lai to aiſſuhtitu uſ pa-
gaſtu. Zekä Zehlabš Behriſniſch eekrahwa paſteneekam labi pa galwu,
iſſweeda to iſ rateem un weens patš aiſbrauza projam. Lihds ſchim
winſch wehl naw dabuhts rokä.

No Auzes rakſta „Balt. Wehſtneſim“: Auzes apgabalä laudis
bija iſgahjuſi ta wehſis, ka L. krodſineekš atſtaſchot krogu, un tam-
dehl wina weeta no nahkoſcheem Zurgeem dabonama. Tē kahdä baltä
deenä nonahk pee kaleja *** lga ſweſchš wihrs un winam ſtaſſia, ka
peenehmis prahwo L. krogu ar klah-efoſchajahm ſudmalahm. Uſrah-
dijis ari preekſchkontraktu un kwihes, ka 3000 rublu eemalkajis.
Wina tehnam efot muifchele, un meklejot preekſch ſewis laba kaleja.
Kad nu ſchis tē tuwumä buhdams dſirdejis, ka *** lgs labš kalejs,
tad winu nu uſaizinajot, lai brauz lihds uſ Rihgu — laikam mui-
ſcheli ceteizis Rihgas tuwumä — tur wareſchot ar tehnu ſalihgt. Pee
tam ſweſchais pahrfkaltijis ari ſawu naudu, — bijuſchi ap 600 rublu.
Sahjis rehſinaht un ſchelotees, ka nu pulka naudas iſeijot, — 3000
rublu eemalkajis, tirgoſchanahš papihzi japehrk, tapat wiſa preze un
inventars jagahdajot u. t. t. Galu galä *** lgam lizis preekſchä,
waj winſch, ja kaleja weetu ſalihgſchot, ſchim nepaleenetu kahduš
ſimtinus. Droſchibas dehl lai jel panemot lihds. Kä runahš, tä

darihš. Dtrā rihtä abi dodahš zelä, un *** lgs panem lihds ſawu
krahjuminu no 350 rubleem. — Garam braukdami, eegahjuſchi jau
peenemtajä L. krogä, to apſkatitees; ſweſchais tik peekodinajis, lai
krodſineekam nela nemin, ka wina krogš jau zita rokä. Tad aiſbrau-
kuſchi Rihgä. *** lgs wedinajis, lai ſweſchais draugs nahk lihds
pee wina radeem; bet taš atbild: „Nē, eefim pirms pee maneem ra-
deem, — tad ſinaſeet tadſchu pehzaſ ſaweem radeem pateikt, ka ſa-
lihguſchi, jo tur atradiſim ari manu tehnu.“ Prahtigs preekſchli-
kums. Abi eet; bet ka tad nu tä noſalis lai eet, — tadſchu ja-eemet
kahds ſchnabis. Ge-eet abi weefnizä; ſweſchais tur top apſweizinahtš
ar „ſchwahger“ un, ka jau tahdä radneezigä paſiſchana, nahk glahſite
aiſ glahſites, un — galwinas ari jau ſiltas. Tē ſweſchais *** lgam
leel preekſchä jaunu plahnu, proti, lai abi nodſenot fawas kuplahš
pilnbahrſdaš. *** lgs gan negribejis, bet — galu galä tal meerä.
Nogahjuſchi pee kahda bahrſdſineja. Swefchais upurejis pirmis
ſawu bahrſdu; tad nahzis *** lgs. Kamehr nu *** lgam nogreeſch
bahrſdu, tamehr draugs panehmis wina kaſchoku ar wiſeem 350 rubl.
un — ar Deewu! Nu gan ſteidſees uſ ſinamo weefnizu un praſijis
pehž min. ſchwahgera; bet dabujis atbildu, ka diwi bahrſdaini lungi
gan tē bijuſchi, bet ſcho winſch pirmo reiſ tik redſot, un ka katru,
kaš labi patehrē, mehdsot paſaukt par ſchwahgeri.

Leepaja. Leepajas „Tagesanzeigers“ ſino ſchahdu jozigu, bet
ari deewegan behdigu atgadijumu: Kahdas deenas atpakal kahds Lei-
tis tumſchä wakarä weſumu ſeena weda uſ Leepaju; weſumam bij aiſ-
juhgti trihš ſirgi preekſchä. Zelä no Bernatu krogä lihds juhrmalei,
wihram brauzot, noſaga treſcho ſirgu. Wihrs, redſeet, gahja kah-
jahm, kreifajä puſē turedams groſchus. Tak dſitäs ſmiltis weſumš
apſtahjahš. Tē nu brauzejs, ſinams, ari treſchajam ſirgam, kaš bij
peejuhgtš labajä puſē, grib eet uſſchaut, — bet, ak wai! — tre-
ſchä ſirga wairš naw; tikai dihſteles ſirgi wehl atronahš aiſjuhgti.
Iſweizigais ſaglis, iſleetadams leelo tumſu, bij atjuhds treſcho
ſirgu; jo noſagtä ſirga groſchus atrada peefectus widus ſirgam, un
ſtrengu gabalus pee ſwengeles. Sirgš lihds ſchim wehl naw da-
buhts rokä.

Leepajas tirgoſchana pagahjuſchä gadä bijuſi tik dſihwa,
ka wehl nekad, kamehr Leepaja paſtahw. Pretſchu eewedums, pehž
wehrtibas rehſinot, ſaſneedſis to ſummu 16 milj. 810 tuhſt. 851
rubl, un iſwedums — 47 milj. 980 tuhſt. 424 rubl. Tä tad
gada laikä prezes tikufchas apgroſtas par 64 milj. 791 tuhſt. 275
rubl., t. i. par 20 milj. rubl. wairal nekä 1882. gadä.

Kielerä ekkas ſabrikä, oſtas ſeemela puſē, 18. Janwari,
ap puſdeenas laiku, uguns iſzehlahš. Maſchinu telpas ſabruka, ſa-
brikas nams ir iſdedſis un maſchinas poſtä. Pretſchu krahjumi pa
leelakai dafai glahbti. Spihleri un dſihwojamä ehka palika ne-aif-
tikti. Darbeem pilnizi janotahjahš. Prezes un maſchinas apdro-
ſchinatas „Zakora“ beedribä par 315 tuhſt. rubl., un atlikums —
komerz-beedribä. Wiſa zaur uguns-grehku padaritä ſkahde pee 600
tuhſt. rubl. leela.

Rihga. Latw. labdar. beedribas general-ſapulžē, ka „B. W.“
ſino, 15. Janwari par revidenteem eewehleti: L. Uhgala kdſe un P.
Kaltina kdſe, un R. Dhs'a un R. Pelfchena lgi.

Par Auſtras beedribas naudas buhſchanahm atrodam
„Balt. Wehſtneſi“ ſchahdu paſinojumu: Lihds 1. Janwarim ſch. g.
beedru dalibas kapitals iſtaifija 113 tuhſt. 667 rubl. 49 kap. No
1. Janwara lihds 15. Janwarim ſch. g. peenahza klahš 5977 rubl.
28 kap., tä ka uſ 15. Janwari beedru eemalkajumi ſaſneedſa 119
tuhſt. 644 rubl. 77 kap. Peezi pirkti kugi maſfaja kopä 91 tuhſt.
rubl. un par Mihilgrahwi jaunbuhwejamu kugi iſdoti lihds ſchim pee 11
tuhſt. rubl., — kopa 102 tuhſt. rubl. Koreſpont-rehderim preekſch
kugu iſprowjanteereſchanas aiſdoti 12 tuhſt. rubl., tä ka kaſē atro-
dahš pawiſam ne pilni 6000 rubl., no kureem 5000 rubl. nogulditi
pee 3. ſawſtarpigahš kredit-beedribas un ne pilni 1000 rubl. atro-
dahš kaſē. — Tahtal ſino, ka beedribas walde nodomajuſi Went-
pili likt buhweht otru beedribas kugi, un buhwes kontraktš laikam jau
tikš noſlehgtš ſchinis deenas. — Beedriba nem ari tekoſchä gadä
beedru naudu pretim katrä laikä, tomehr ſchahdi naudas eemalkataji
nenemš wiš dalibu pee ſchi gada pelnas, bet dabuhs tikai par ſawu
naudu 5—6 proz., pehž general-ſapulžes noſpreeduma.

Tä ſauzama „wezpilſehtä“, Geſch-Rihgä, kahdä dſeh-
reenu pahrdotawä polizeja otrdeen, 17. Janwari, apzeetinaja pee
Raunas peeralſiito Pehteri L., wiltigu naudu iſdodot. Pahrmeklejt,
pee wina atrada weenu pakaltaiſitu 25-rublu gabalu, diwdeſmit wil-
tiguš 1-rublu gabalus un par 40 rubleem pakaltaiſitu ſihku naudu:

20, 15 un 10 kapeiku gabalds. T. isteiza, ka ſcho naudu dabujis no St., kas dſihwojot Pahrdaugawā, pee Jelgawās ſhofejas, paſcha namā. Kad ari polizejai bij ſina nahluſi, ka minetais St. nodarbojotēes ar wiltiģas naudas taiſiſchanu, tad nakti no otrdeenas uſ treſchdeenu iſdarija St. namā pahrmekleſchanu, pee lam pee wina, ſehtā, ſeena ſchluhni, atrada wiſadus preekſch papihra naudas taiſiſchanas waijadſiģos rihtus; otrā ſchluhni uſgahja leelu dſelſs karoti preekſch metalu kaufeschanas. Dſihwokli pahrmekleſjot, pee St. paſcha un pee wina lihds-eedſihwojotajem Jahna J. un Jorga U. atrada daſchadus rakſtus un ſchtepeles, kas leezina, ka tur nauda taiſita. Fabrikanti nu apzeſinati, bet leedſahs, ka nodarbojuſchees ar naudas taiſiſchanu un iſplatiſchanu.

Doma baſnizā zetortdeen, 19. Janwari, zaur leetas pratejeem, ka profeſoru Homilius'u iſ Behterburgas, muſikas direktoru Poſteli iſ Jelgawās, Doma ehrgelneeku Bergneri u. z., tika jaunahs ehrgeles apſkatitas un nonemtas. Wiſi weenprahtigi atſina winaſ par ſoti teizamahm, kas buhwetajeem darot godu un uſ kurahm Mihga warot buht lepna, jo otru tahdu ne-efot Ciropā; winaſ eſot pehrle ehrgetu buhwes mahkſlā. Ehrgelchm ir 6826 ſtabules un 124 balſis. Winaſ buhweja ehrgetu meifteri E. J. Walckers un beedri Ludwigsburgā, pee Stutgardes, par ko dabuja 90 tuhſt. mahru.

Mihgas wezaka is polizmeiſteris, ka „Ztga f. St. u. L.“ ſino, par fuhrmanem lizis eerihkot ſewiſchka ſtrahpes grahmatu, kur wiſi eerakſtami, kas kaut ka apſtrahpeti. Kas trihs reijas buhſchot ſtrahpehts, tam wairis nekauſchot buht par fuhrmani.

Widſemes muiſchneeku marſchals, v. Bocka lgs, aiſbrauzis uſ Behterburgu.

„Ztga f. St. u. L.“ dabujufi dſirdeht, ka nedabujufchi atkaujas, zelt Luteram peeminas ſtabu Mihgā.

Sirgu tirkus, uſ eſplanades, ſhogad ir dauds dſihwaks nekā pehdejōs pahri gaddōs. Starp ſirgeem, kas ſawesti leelā ſkaitā, reds ne tikai kleperus un darba ſirgus, bet ari labi dauds tā ſaukto „goda ſirgu“.

Behrnawa. Behrnawā 14. Janwara rihtā, pee ſtipras aukas, uguns iſzehluſees, kas 6 dſihwojamahs un 7 zitas ehkas pahrwehrtuſi pelnōs; pahris namu apſahdeti. Weſela pilſehtas data, kur tikai koka nami ween, bijuſi breeſmās. Uguns-dſehſeji ſtrahdajuſchi ſoti zihrtigi. No kam uguns zehluſees, wehl neſinamōs. Kā dſirdams, ſlahde, kas jazeekſch uguns beedribahm, eſot 45 tuhſt. rublu leela.

Lehrpata. Lehrpatas mahzibas apgabala kurators, geheimrahts Kapuſtins, no Ceſch-Kreewijas, kur wiſch bij aiſbrauzis, 7. Janwari atkal pahrbrauzis Lehrpatā.

Mehwale. Zgaunijas landtagō eſahkahs 16. Janwari. Par muiſchneeku wezato eezehla grahu Tiesenhauſenu, iſ Mallas muiſchas.

No Kaunas rakſta „Balt. Wehſneſim“: Wezā gada beigās pee mums eeradahs ſawads prezineeks, kahds Wahzu jauneklis, wahrdā S., pehz ſawa amata kurpneeks. Wiſch nometahs pee mahjas ihpaſchneeka Sch., tam 2 iſtabas no-ihredams. Kad nu S., kā amata wihrs, jau wairal nekā nedetu bij nodſihwojis beſ darba un katru deenu til wakarā pahrnahza mahjā, tad mahjas ſaimneeka domas greeſahs pee wina, apwaižatees pehz paſes. Kahdā wakarā, kad S. no pilſehtas pahrnahza, ſaimneeks eeradahs pee wina, ſawu nodomu iſpildiht, un luhdſa pehz paſes. S. it mudigi inem iſ kabatas naudas maku, kurā wairal ſimtneeku atrodahs, atſchkir diwus no teem un, ſaimneekam paſneegdams, it laiſni luhdſ. lai peenemot naudu droſchibas dehl, kamehr winam paſi ne-atſtelſchot, un lai nedomajot nekā launa. Saimneeks, redſedams jaunō eemihneeku kā naudas wihru, tam uſtizahs, paleek it laiſns un apſehſchahs pee ſchi kahdu brihtinu parunatees. Par ſcho un to runajot, S. ſahl ſtahſiht, ka eſot nodomajis prezetees, un ja negaditōs atraſt lihgawu, tad drihs atſtahſchot Kaunu, Saimneekam, kam meita patlaban bruhtes gaddōs, ſchis S. nodoms eet pee ſirds; wehl laiſnaks palikdams, wiſch eeluhdſ S. uſ tehju. Jaunais eemihneeks neleekahs wiſ diwreis luhgtees, — pateizahs un tuhliit eet lihds. Pee galda ſehſchot, paſtiljons eenahl ar wehſtuli, adreſeeretu S. igam. Schis, atlaidis paſtiljonu, atplehſch wehſtuli; patō papreekſchu to klufam iſlaſa, un tad ari ziteem pee galda ſehdetajeem laſa preekſchā. Wehſtuli rakſta kahds draugs iſ Mihgas, wehſtidams, ka ſlimā kruſtmahte, mirdama, ſawu namu, kas 10 tuhſt. rublu wehrtibā, atwehlejuſi ſchim — S.; bet mirejai eſot uſ mahjas 2000 rublu aiſnemti no kahdas Schihdu beedribas, kurai drihsā laikā ja-atdodot, tamdehl lai wiſai nekaweotees. Tani wakarā S. bij labu eeſpaidu wiſā Sch. ſamilijā atſtahjē, un pehz maſ deenahm redſeja jau Sch. jaunkundſi jo beehſi kopā

ar S. Bet kahdu deenu ta ſoti noſlumufi ſehdeja ſawā iſtabinā, jo S. bij iſſklaidrojis, ka winu ſirſnigi mihlejot un buhtu labpraht prezejis, ja waretu dabuht ſinamā waijadſibā 1000 rublu aiſnemtees. Par droſchibu gribot labpraht atſtaht ſawus „ſekka papihrus“ un paſi, ari iſrakſtiſchot wehſeli, un ja ari tad wehl netizot, lai brauzot winam lihds uſ Mihgu. Tahdu iſſklaidroſchanu Sch. iſdſei pawiſam newaijadſeja, jo ta winam pilnigi tizeja, bet tehws, ja — tehws, tas bij ſihkſis ſkopulis un negribeja no naudas aiſdoſchanas nekā dſirdeht. Sawās ſklumjās meita nu greeſahs pee mahtes, un tai nu ari teekſcham iſdewahs tehwu ſaldeem wahrdineem peerunaht, lai meitu nedarot nelaimigu, tā ka tas beidsot apſolijahs dot naudu, bet til tad, kad kahſas buhſchot nodſertas. S. par to ſoti preezigs un ſahl ſagatawotees uſ kahſahm: paſtelle pee litografa „uſ prezibahm eeluhgſchanas kahrtis“ un pee ſelta kaleja mihtakai ſelta aprozes un auſkarus. Bet kad kahdā wakarā, pee tehjas galda ſehſchot, eenahl jaunō zilweks, kas Sch. ſamilijai labō draugs un teek ar leelako laiſnibu uſnemts, tad otrā deenā S. iſſaka mihtakai ſawu ſchaubischanos un taiſahs atſtaht Kaunu, jo wakar wakarā eſot parahdijees, ka ſchi puhles buhſchot weltiģas. To dſirdot, jaunkundſe raudadama aiſcet pee māhtes un iſſtahta tai notikumū. Mahte dara to tehwaſ ſinamū; tam paleek meitas ſchehl, un tamdehl wiſch leek ſajiht S—am, ka jau preekſch kahſahm, proti, ka jau prezibu deenā doſchot winam waj meitai 1000 rublu „puhra naudas“. Scho wehſti dabudams, S. no pirmā gala gan wehl bij weenalſiģs, bet pehz palika meerā. — Prezibu deena bija klahſt; wiſi ſanahluſchee un bruhtes pahris ſehdeja pee galda, kad wezais Sch. eeradahs ar 1000 rubl., toſ meitai paſneegdams, un tad ari ſehdahs pee galda. Maltite bij notureta. Daſchi danzoja un daſchi ſarunajahs. Bet preekeem drihs bij gals. Kad kaſijas galds bij klahſt un weehi ſahla laſitees pee ſiltahs taſites, weehi reds bruhti ſkraideleſjot no weenas iſtabas uſ otru, un tad atkal pa ſehtu, pehdigi bruhtgana iſtabā, un tur, mehlejamā mihtakā weetā, atrod — wehſtuli, kurā ſtahweja rakſtihts: Wiſeem weeſeem: „weheli ehduſchi“, bet peewiltai jaunkundſei: „dauds laimes!“ To iſlaſiſuſi, wina pakriht gar ſemi un nogihbſt. — Wina ſanemtos 1000 rubl. bija nodewuſi ſawam bruhtganam, un tas ar teem — aiſlaidees projam. Ar to, kā protams, ari prezibas preeki bija beigti.

No ahrſemeem.

Wahzija. Auſtreeſchu keiſars Franziſ Joſeſs atbrauzis Minlenē, apmekleht tē ſawas laulatahs draudſenes radus.

No Poſenes ſino, ka dakteru ſinibu ſtudentō Mendelſohns iſ Kreewijas, kas agral peederejis pee Kreewu nihiliteem un kahdu gadu atpakaļ Berlinē tika noteekahſts uſ zeetumu, dehl dalibas pee Wahzu ſozial-demokrateem Wahzijā, tagad noſehdejis ſawu zeetuma ſodu, un pehz tam no polizejas tizis iſraidihts iſ Pruhſijas pahr Pruhſchu-Kreewu robeſchu.

Auſtrija. Pehz polizejas eerehdna Blōcha nogalinahſchanas zaur ſozialistu partijas ſleplawu daſchas awiſes iſſazija padomu, ka Auſtreeſchu waldbiba tagad iſdotu tahdu pat ſozialistu likumu, kahds paſtahw Wahzijā no 1878. gada. Bet tagad teek iſſklaidrotōs, ka ſchis padoms dibinajahs uſ Auſtrijas likumu nepaſiſchānu. Auſtrijai ſewiſchka ſozialistu likuma nemas naw waijadſiģs, jo kahds 5. Maijā 1869. g. iſdots likums par walſts ahrkahrtiģahm buhſchanahm waldbibai jau dewis dauds leelaku waru, nekā Wahzu ſozialistu likums. Tā tad jauni likumi naw waijadſiģi, bet til labā jaleetā wezee.

Franzija. No Antananariwo, Madagaſkarā, ſino, ka jaunahs Madagaſkaras kehminenēs kroneschana eſot notikuſi jau 10. (22.) Noemberi. Kehninene un winaſ pirmāis miniſteris pee tam eſot klaiji iſſludinajuſchi, ka neweena pehda no Madagaſkaras netiſchot atdota Franzijai.

No Tunifeſ ſino, ka Sudanas melu praweekſcha ſuhtai pee Tunifeſ Arabeeſcheem newarot nekā panahkt, tamdehl ka ſcheem pehdejeem jau paſcheem eſot ſawas praweetis jeb mahdi. Proti par tahdu teek eerandſihts turenēs Arabeeſchu ſcheiks Senuſi, kas ne til wiſā Tunife, bet ari daſchās aplahrtiģās Muhamedanu ſemēs teekot eerandſihts par leelu praweeti, kuram waijagot wairal klauſiht nekā kaut kuram Muhamedanu walbineekam waj mahzitajam. Praweetis Senuſi weegli buhtu warejis iſzelt wehl leelaku dumpi nekā Sudanas praweetis, bet Senuſi mihlejot meerigu dſihwi, un tamdehl nepuhljotees par ſawas waras iſplatiſchanu.

Deputatu namā notika apſpreechanas par ſtrahdneeku ſtahwokli. Iſ miniſteru preekſchneeka Ferri iſſklaidrojumeem par ſcho jautajumu redſams, ka ahrpus Pariſes zitā Franzijā nekahdas groſſiſchanahs ne-efot, un ka til Pariſē ſahluſchi ſuhdſetees par darba truh-

lumu. Parisê pateefi daschi darbu deweji esot flehgufchi sawas dari-
 fchanas, tamdeht ka darba alga tur palikufi pahraf augsta un tee
 wairs newarot labi pastahweht pret ahreni. Tapat darba truhkums
 zehlees no tam, ka buhwes darbi, kas pagahjufchôs gaddôs Parisê ti-
 kufchi isrihloti pahraf leelâ mehrâ, tagad esot apstahjufchees. Pa-
 gahjufchôs 6 gaddôs Parisê esot uswesti buhwes darbi par 6 miljardeem
 franku, un jaun-usbuhwetahs ehkas gruhti atrodot ihretajus, jo pil-
 fehtas eedfihwotaju flaitis nemas ne-esot tik leelâ mehrâ wairojees.
 Baldiba tamdeht nekahdâ wihfê nebhufchot zaur peepalihdhibu is walstis
 lahdes usflubinaht us newaijadfigo buhwes darbu turpinafchanu.
 Waj galu galâ no waldibas pufes Parises strahdneeku jautajumâ tiks
 sperti kahdi fohi, wehl naw sinots.

Spahnija. Franzufis Burdjê un Portugaleetis Ferowa schi-
 nis deenas apzeetinati Madridê; polizeja bij palikufi usmaniga us wi-
 neem, tamdeht ka tee daschas deenas pastahwigi bij loschnajufchi ap
 lehninu un lehnineni. Ismekleschana eefahkta.

Italiya. Ministeru preekschneeks Depretis sinojis deputatu na-
 mam, ka waldiba tam drihsunâ eefneegschot jaunu likumu par semes
 aifstahwefchanu kara laika.

Italeeschu awises jaunakâ laika fahkufchas runaht
 pret Franziju dauds draudfigaku walodu, nekâ tas ilgi bij dsirdehts.
 It ihpafchi tas esot manams no ta laika, kad Wahzu awises fahka
 sinot, ka Italiya noslehgufti pilnigu fabeedribu ar Wahziju un Au-
 striju — ar weenadahm teefibahm. Italeeschu awises apgalwo, ka
 Italeeschi ne buht nedomajot us eenaidu pret Franziju, nedj ari tih-
 lojot pehz Nizas, Sawojas un Korsikas. Italeeschu awischu drau-
 dsibas runas pret Franziju eijot jau pat tik tablu, ka Wahzu awises
 fahkufchas jautahht, waj Italiya tik nenodomajot atkal atrautees no
 Wahzu-Austreeschu fabeedribas.

Greekija. Atehne kahda wezlaifu pehtitaju beedriba nospreedufi
 ismekleht Salaminas lihtfcha juhwas dibinu. Schai lihzi, kâ sinams,
 480. g. pr. Kr. notika leelâ kauja stary Greeku un Perseeschu juhwas
 spehleem, zaur kuru Perseeschu mehginajums, isplatiht sawu waldibu
 pahr Greekiju, tika atraidihts. Schai juhwas kauja nogrima 50
 Greeku fugi un 200 Perseeschu fugi. Nogrimufchee fugi tagad nu
 pahri par 2000 gadeem gul juhwas dibinâ, laikam no smiltihm ap-
 fegti. Minetâ beedriba tur nu grib raft pakaf un kahdu no nogrimu-
 fcheem kugeem zelt pee gaismas. Ja tas isdodahs, tad sinas par
 wezlaifu kugneezibas buhufchanu zaur to tiks papildinatas.

Egipte. Drufku labakas sinas dabutas no Kartumas. Egip-
 teeschu kara spehfs schim brihscham nedomajot atstahht scho pilsehtu,
 bet fagatawojotees us pretestibu pret melu praweeti. Egipteeschu
 kara spehka wadoni esot pahrllezinati, ka ilgi spehfs tureht pilsehtu
 pret eenaidneekem. Tâ tad nu ari Kartumas Giropeeschu eedfihwo-
 taji wairs nebehg is schihs pilsehtas.

Egiptes waldiba aifnehmuma lihgumu noslehgufti ar
 Rotschildeem. Wina dabon 950 mahrz. sterlinu pret 6 prozenteem,
 un aifnehmums ja-atmaksâ 6 mehneschu laika.

Wisjaunafahs sinas.

Pechterburgâ, 20. Janw. Keisara Majestetes wakar apmekleja
 1. kadetu korpusu.

Pechterburgâ, 21. Janw. „Wald. Wehstnefs“ isfludina Wis-
 augstati apstiprinato walstis-padomes nolehmmumu, pehz kura no schpirta,
 kas fuhtams us ahrsemehm, ja tas naw wahjaks kâ 95 grahdi, ja-
 maksâ 6, bet ja tas apafsch 95 grahdeem stiprs, tad 3 prozentes no
 akzises maksas.

Wologdâ, 20. Janw. Gubernas semstwas fapulze nospreeda,
 fhogad list zaur drenafschahm nosufinaht 22 tuhfti. 435 desetineas purwa
 semes, kas pilsehtas tuwumâ.

Odesâ, 20. Janw. Stary labibas firtogateem fahk maksas ap-
 tureschanas atgaditees. Tahda maksas aptureschana notika pee komi-
 sionara Kleimana. Runâ ari par wehl zitas firmas bankroti.

Wihne, 1. Febr. (20. Janw.). Uf fewifchko nosajijumu pa-
 mata, pagahjufchâ nakti wairaf strahdneeku tika apzeetinati un pulks
 zilweku zaur polizeju ifraiditi.

Parisê, 1. Febr. (20. Janw.). Prinjis Napoleons, peenamdams
 kahdu bonapartistu deputaziju, fazija, ka azumirklis peenahzis, kur ja-
 usfahlot likumiga, bet tomehr zihtiga agitazija. Tika nolemts, 17. Fe-
 bruari zirâ isrihlot leelu bonapartistu fapulzi. — Wakar Pehr-Lafsches
 fapfehtas tuwumâ plofijahs fihws uguns-grehts, zaur kuru lihds 100
 familiju palika bes pajumta. — Montenegrijas firsiene ar behrneem un
 snotu Karageorgewitschu atbrauja Parisê.

Kaira, 1. Febr. (20. Janw.). Gordons laida melu praweetim
 rakstu, usajinadams wianu, lai atlaischot faguhstitos Giropeeschus uf
 Kartumu.

Tija.

(No Mas-Sihla.)
 (Beigums.)

Swehtdeenas rihtâ agri, kad Tija atkal bij uszehlfusees gowis
 flaukt, ari winas tehws pahrnahza no peegulas. Winsch eefauza Tiju
 flehti un tâ runaja: „Mans behrns, schodeen Tew buhs atkal prezi-
 neeki; tamdeht fataifsees uf tam.“

Tija nosarka, jo wina zitu newareja nemt preti, kâ to, kam
 sawu wahrdu bij dewufi.

„Kas tee buhs?“ wina prafija.

„Tas Tew gruhti usmineht.“ Egleens domigi atbildeja. „Schi
 buhs tahda preziba, kurai es buhtu preti —“ winsch aplufsa teift tab-
 lak, jo winsch fewi zihnijahs.

Tija fazija: „Tu esi preti, un tomehr Tu mani gribi atdot
 kahdam, ko newaru mihleht?“

„Tâ ir, bet ko lai daru? Tu esi jau pee pilna prahta, tamdeht
 Tew waru teift, kas apgruhtina manu firdi; bet nefaki neweenam.“
 winsch nopuhtahs. „Wifî mani domâ par bagatu, bet tâ naw —“
 winsch atkal aifrahwahs. Tijai fahka azis afaras rastees. „Ja Tu
 neweij pee Upmala, kas Tewi saga, tad es frihtu kaunâ un apfmeellâ;
 es esmu tagad ta negantneeka rolâs. — Tew buhs sinahht, ka man
 bij pee kahda Schihda pilsehtâ parahdu fihme, ko Upmalis nopirzis.
 Zaur scho neeka papihri wifî schis postis nu ir. Winsch to papihri
 tapehz pirzis, lai waretu man spihsteht. Warbuht ka ari ta nauda,
 ar ko winsch papihri pirzis, naw wina, bet leeneta; tomehr tas pa-
 pihris ir wina rolâs un es esmu wina parahdneeks. Wina tehws
 isgahjufchâ fwehtdeena tê bija un prezeja pehz Tewis, sawam deklam.
 Tu wari domahht, kâ es eefahkumâ to dsirdot dusmojos, un buhtu
 wianu jau grabbis ais krahga; bet kad winsch man rahdija papihri,
 tad man bij rahmam jabuht, ja negribeju schlandali redseht. Es fo-
 lijoh wisnotak malfahht, bet winsch nebij ar meeru, tâ ka es biju
 speests, Tewi apfoliht. Schodeen wini buhs.“ — To beidfis faziht,
 winsch nopuhtahs atkal loti. Tija ari bij domâs kahdu azumirkli, un
 tad wina fazija:

„Tomehr winam sawu rolu newaru sneegt un „ja“ teift!“

„Al, nedari mani un fewi nelaimigu.“ Egleens lehni runaja, it
 kâ sawu behrnu luhgdamees.

„Mihlo teht, warbuht ta nelaima tad war rastees leelaka, kad
 pee wina eimu, nekâ pee Jura. Winsch mani nemihl; winam ween-
 alga, kas ir wina feewa. Ja winsch mani mihletu, tad winsch ne-
 nahktu ar draudeem un spihstefchanu. Pee wina eet newaru; jo sagli
 apremt ir bestauniga leeta, un tur naw Deewa fwehtibas. Mihleht
 tik war weenu!“

„Bet mums draudê breefmas, un fur lai paleekam? Mahjas tad
 mums atnems un mehse eekritifim nabadsiba. Kad to lungs dabuhs
 sinahht, tad tihri postis! Al, nedari jel to kaunu!“

„Es prezeschu Juri, kas ir fchakls strahdneeks, un warbuht lungs
 dos winam tahs mahjas un Tu buhst weenumehr pee mums.“

„Tâ tas nebhws, un Juris ir nabags.“

„Un kas mehse efam?“

„Nedari man dusmas un paklaufi ar labu, ko Tew faku!“

„Saujeet man, teht, wehl to leetu pahrdomahht.“

Tija isgahja dahsâ un Egleens eegahja istabâ. Wina domas
 maifjahs galwâ, kâ milti dsirnawâs. Tija, weena buhdama, luhdja
 firsniigi Deewu. Galâ wina fazija: „Tâ ir jadara!“

Tê wina isdsirda ais fewim folus. Utpakaf atsklatijusees, wina
 eeraudfija Juri, kam wina eekrita rolâs. Wifî isstahstijufi, wina fa-
 zija: „Ja lungs mani neschehlo un mums nelihds, tad gribam ustizigi
 strahdaht, un buhs labi.“

„Bet ko Laws tehws?“ Juris fazija.

„Winsch buhs pee mums.“

„To kaunu winsch ne-ijzeetihis, un mani winsch tomehr negrib,
 jo winsch jahj augstu firgu.“

„Tas firgs ir par wezu.“ Tija fazija.

„Kad tik negrehtkojamees, tâ domadami un daridami?“

„Waj Tu jau topi fchaubigs?“ Tija teiza bahrgi.

„Kâ Tu to wari domahht? Es preeksch Tewim gribu pat nahwê
 eet. — Bet mums jallausa ari saweem wezakeem, jo tas ir Deewa prahts,
 un teem winsch dod sawu folifchanu.“

„Ko Tu wehl nefahstî tehrseht? — Waj wezakeem klaufot war
 dariht pret firds balfi? Waj tad nebhws wairaf klaufiht Deewam, kâ
 zilwefeem?“

„Tâ ir. Bet wezakeem ari jallausa.“

„Tad Tu gan gribi, lai es eimu pee zita? — Ja Tu mani wairs
 negribi, — nu tad, nem, kas Tew tihl! Es sinu, kas man jadara!“

„Zitu nè! zitu nè! Tewi ween un muhscham Tewi — jeb ne-
 weenu!“

„Tomehr Tu mani tâ wari kaitinaht! Tu to ne-atbildeht!“

„Mihlâ, peedodi; uf preekschu es labofchos.“

Tija fazija: „Lais ir ihfs; jadara, kas steidsams.“

Wini isfchlihrabs, wehl ko flufu parunajufchees.

Neweens zits Tiju nesinaja, kur palikufi, kâ Juris. Wina ahtri
 apgehrbabs fwehtku drahnâs un aifgahja.

Upmalds bija wifî agri kahjâs. Mati tapa isfmebreti, firgi aif-
 juhgti un braujeji, labalâs drehbês gebrufchees, eefehdahs un aiflaida:
 bija kahdi fefchi, — fchetri wihri un diwi fewifchki. Saule wehl

nebija lehtu, kad wini jau kahdu juhdi bija braufuschi. Kats, winaus eeraugot, wareja spreesi, ka wini brauz uf kahdu preeka weetu — waj kahsās jeb prezibās. Atstahsim winaus un došmees atkal Egleens.

Tija pehz stundas atkal pahrahja, un winaus waigs israhdija meeru un preeku. Wina nosopa wifu, ka peenahjabs, un pehz rihta luhgshanas aplahja galdu, un wiſi patureja brofustu. Tad wina apgehrbabs tais wifu flaitakās drehbēs un lasija kahdu brihdi bihbēl. Pulkstēnis wareja buht desmit, kad wina gramotu atlika, un wehl reis wifu pehz kahrtas fakopdama, uf galdu uslika rauschus, ſeeru un ſweestu; meita ari kulnā jau wahrija galu. Egleens, istabā eenahjis un tā wifu labi un kahrtigi redsedams, domaja, ka Tija buhs apnehmuſees eet pee Kahrtā — Upmaku ſaimneeka. Jhſi preeſch pusdeenas eebrauja Egleens rati ar teem ſeſcheem zilweſeem, kaſ bij patš Upmališ — Kahrtiš, wina tehws un mahte un ziti wina radi. Egleens nopuhtahs, bet iſgahja prezineekeem preti. Nu ſahka atkal melleht „awtinu“. Bet nu awtina bij iſtabā un nekur nebehdſa. Prezineeku pulkš eegahja iſtabā un uslika uf galdu, ko bij panehmufchi lihds, maiſi, rauschus, ſweestu u. t. t. — Nu tapa wiſi aiginati pee galda, un Tijai, ka jau atraſtai „awtinai“, bij jafehſchahs blakam Upmalim, pehz toreiſeja eeraduma. Drihſak nedrihſteja eſahkt ehſt, lihds bruhſte bij teiſtu, ka ir ar meeru, pee tauteſcha eet, un tad bija gredſenu mainiſhana. Egleens tapa preezigaks, kad redſeja, ka Tija ar labprahtibu pee galda noſehdabs un klufi ar Kahrti runaja. Gredſeni wehl nebija mainiti, bet nu ari patlaban tam wajjadſeja notikt. Paſchu laiſ wehl eebrauja otri rati Egleens, kurds bija diwi wihri. Sirgu mahju puiſim atdewufchi, wini eegahja iſtabā. Egleens ſtahweja un neſinaja, ko taš noſihmē. Ari wiſi mahju laudis pahſcheem diweem weeſeem brihnijahs, un ir prezineekeem bija ſawadas domas. Bet Tija, kaut gan zetahs, tomehr israhdija preezigu waigu. Weens no diweem ſweſchajeem bija neleels, bet labi reſns, ar tullu waigu; otrs bij iſdrahſiš, ka Schwinguliš, — teews un wahjſch. Reſnaiš, „labdeenu“ padewiſ un uf Egleenu greeſees, ſajija: „Jums rahdabs ſchodeen preeka deena buht, — laiſkam prezibas?“

Egleens nobuſchoja winaus rolu un ſtomidamees ſajija: „Tā ir gan, zeen. lungs!“

„Nu, tad waru laimes wehleht! Bet papreeſchu man jaſin, kaſ ir bruhgans un bruhſte. Bruhſte gan zita jau nebuhs, ka Juhſu Tija? Bet to jauno zilweku nepaſiſtu, kaſ winau blakam. Laiſkam „awtinās“ mellekajš?“

„Tā ir gan, zeen. lungs“, Egleens ſajija. „Dihru pagasta Upmaku ſaimneekš. — Bet wehl naw gredſeni mainiti, un abi naw iſſajijufchi ſawu gribu uf ſaweenofchanoš!“

„Jaſ jau war notikt! Ari mehs preezimees par winau laimi.“ Weens no weeſeem pee galda — gribeja paſneegt teem diwi lunggeem meeſtiau, bet reſnaiš ſajija: „Drihſak nē, lihds leeta ſlaidribā! Ja abi, prezineeku pahriš, pilnā meerā un gredſenus iſmijufchi, tad gribu uſdſert uf winau weſelibu!“

Reſnaiš, it ka buhtu mahzitajš, praſija Kahrtim, waj winaſch Tiju grib par ſawu miſlo draugu apnemt un winau mihleht? Uf kam ſchis ar preeku atbildeja: „Ja, eš gribu!“ Tapat praſija Tijai. Bet wina atbildeja: „Ne muhſcham newaru winau mihleht un pee wina eet! Ari ſawu gredſenu winau nelad nedoſchu!“ Wina bij noſarkuſi, to runajot. Egleens un Upmaku prezineeki bij ka apſtulbuſchi; bet mahju laudis, un ihpaſchi Juris, neſpehja ſmeekluš waldihſt.

Reſnaiš lungs uſnehma atkal walodu: „Mihlā Tija, kapehž nē? Waj Tew kahds eemeſš?“

„Uſklaufatees mani, lungs, labi, eš negribu neko ſlehpt, un tad ſpreeſchat paſchi,“ Tija ſajija droſchi. „Schis zilwekš mani uſrunaja preeſch gandrihſ diwi gadeem pilſehſtā — liru. Eš pee wina negahju, un ari tehws nelaida. Behrnā gadā pa ſeena laiſtu winaſch ar leelu bandu mani noſaga un noweda ſawās mahjās; eebahja mani papreeſchu ſlehti un pehz pagraba, iſ kurenes mani iſwilla taš, kam jau ſawu rolu bija dewuſi un kam gribu weenigi peedereht. — To winaſch darija, gribedams man un manam tehwan ſpihſteht. Tagad winaſch atkal prež pehž manim, bet til ſpihſtedams man un manam tehwan. Winau ir tahds papihriš, ko eš neſinu, kaſ taš ir; ar to winaſch peespeediš manu tehwu, ka taš ir ar meeru, kaut ari neſin, kaſ no muhſu kopā ſa-eeſchanoš iſzeltōš. Bet ne manš tehws, ne ari ziti ar winau dihwōš, man buhtu jadſihwo, un tapehž newaru winau eere- dſeht. Pee tam eš peederu ſen jau zitam.“

„Tā ta leeta!“ reſnaiš ſajija domigi. „Branga prezeſchana ar ſpihſteſchānu!“ Winaſch greeſees uf bruhgānu ſajija: „Eš eſmu no muhſchās, muhſch lungs, un manš lihdsbeedrs ir wagariš; mehs atbrau- jahm barona wahrdā, par ſcho leetu ſlaidribu dabuht. Baronam weens no tam ir ſajijis, un winaſch muhs ſubſtija. Waj taš tā ir, ka ta meita ſahſtija?“

Upmališ neſinaja, ko ſajihž; jo winaſch un tapat ari wiſi ziti bija zaur tam pahſreigti. Muhſch lungs, ka nu mehs reſno ſaukſim, nelahdu atbildi no Upmala neſagaididams, ſajija: „Man ir wara, Juhš ka ſeewiſchku ſagli apzeetinahſt, un tapat ari ka ſpihneeku un neriktiga papihra leetataju. Juhš eſat launš zilwekš, kaſ zaur wiltibu zitus grib eegahſt poſtā.“

„Eš ne-efmu nelahdu wiltibu dſiniš,“ Upmališ ſajija. „Taš papihriš ir riktigš!“

„To redſim! Tagad Juhš eſat manš wangineekš, un ari Jums, Egleen, ir janahſ tuhlt uf muhſchu,“ muhſch lungs ſajija bahrgi. „Pui- ſchi, eeneſat ſtrikuš!“

Zuhgſchanoš netapa klaufitas. Upmališ drihſ bija ſtrikuš un uf muhſchu noweſiš. Toreiſ lungs bij ſaweem laudihm teefas lungs, un ko winaſch darija, bij darihtš. Leeta tapa ahtri iſmekleta un Upmališ atſihtš par wainigu. Winaſch paſpehleja parahdu ſihmi jeb wekſeli, jo toreiſ tahm nebija nelahda ſpehla, — jo mahjaš peedereja ar wifu lungam. Upmališ wehl dabuja brangu pehreenu, un tad winau palaida uf mahjahm. Egleens tapa ari no barona brangi iſtrahtš, ka parah- dōš eegahjis. Barons winau Egleenu atnehma un eedewa Jurim, kaſ apprezeja Tiju un dihwōja laimigi. Egleenu Arnolds behrneem dewa ſawu ſwehtibu, un ſawās beidſamahs muhſcha deenas nodſihwoja pee behrneem, juſdamees loti laimigš. Winaſch, behrnu behrnus aulle- dams, daſchu reis ſajija: „Tagad ſinu, kaſ ir ihſteni zilweku laime! Ak, kaut mana nelaitke, mana mihlā Tija, Deewš lai dod winau ſaldu duſu, buhtu tē! Wina ſinaja, kaſ taš ir, buht par laimigu zilweku! — Bagatiba nedara neweenu laimigu; bet laimigš taš, kaſ paſemigš un kam Deewš par draugu!“

Sawu ſtahtu beidſot, wehl lai dſirſcham kahdu wahrdu par Tijas pirmeem prezineekeem.

Upmališ apnehma kahda nabaga algadſcha meitu un ari dihwō- woja labi. To notikum ar Tiju — winaſch nelad nepeemineja. — Pree- des dehlš, Gihrtš, pahrwedahš ſew lihgawinu no pahrnawada. Winaſch dihwōja loti ſlikti, — palaidahš breeſmigā ſchuhpoſchānā. Galā lungs winau iſlika no mahjahm un eedewa kalpa grunti. Winaſch krita bei- dſamā nabadiſā un poſtā; kahwahs ar ſeewu un behrneem, un ko da- buja, to iſplihſteja. Sahka ſagt un krita leelā ſtrahpē. Kahdu reis Gihrtu atrada nomirufchu zela malā.

Schōš wahrdus patureſim wehrā: „Labeem un godigeem zilwe- keem toreiſ gahja labi, un tapat taš ari ir ſchodeen — ſchiniš „gai- ſchōš laildōš“. Kaſ labu dara, tam labi lahjahs; kaſ launu dara, tam eet ſlikti, ſchē un ſitur, tad un tagad.“

Kā „Baltijas Wehſneſcham“ un „Balfij“ ir ſchſihbi nogahjis.

Zeen. laſitaji! Iſgahjuſcham gadam beidſotees un ſchim ga- dom ſahlotees pa daſai Wahzu awiſeš, pa daſai „Baltijas Wehſneſi“ un „Balfi“ awiſe laudis dabuja laſiht garus, ſihwus ſtrihdus rakſtus. Strihdus rakſtu ſazeretaji ir uf weenas puſeš „Balt. Wehſn.“ un „Balfi“ un uf otras puſeš Th. Neandera lēš Jelgawā. Strihdus patš greeſchahs un groſahs ap „Latweeſchu Awiſehm“, jo tee goda- jamee laiſkraſti „Balt. Wehſn.“ un „Balfi“ ne par weenu zitu leetu nemahſ til gari un ſihwi rakſtiht, ka par „Latweeſchu Awiſehm“, ſawu leelo pretineezi, ko wini ne buht newar eeredſeht. Kad nu tagad mi- netaiš ſtrihdus ir pabeigtš, tad mehs eepaſiſtinaſim ſawus zeen. laſi- tajus ar to ſtrihdus rakſtu ſaturu; paſchus toš rakſtus jau tamdeht newaram ſchē eeliſt eekſchā, ka naw til daudš ruhmeš. Ta leeta ir ſchi:

„Balt. Wehſn.“ iſg. g. ſawā № 297. paſneedſa kahdu rakſtu apakſch wirſkraſta „Jelgawas Latweeſchu Awiſchu leetā“. Tai rakſtā „Balt. Wehſn.“ ſaka, ka Th. Neandera lēš luteriſzigeem mahzitajeem Kur- ſemē un pa daſai Widſemē eſot peeuhtijis zirkularu, zaur kuru eeluh- dſot mahzitajus par lihdsſtrahdneekeem pee „Latweeſchu Awiſehm“, kurahm draudot leelas breeſmas deht abonentu truhkuma. „Schim brihſcham“, tā pehž „Baltijas Wehſneſcha“ ſinas un rakſta Neandera lēš ſakot, „Latweeſchu Awiſehm“ wehl eſot kahdi 2500 laſitaju, bet eſot jabihſtahs, ka ari tee nepahreetu pretineeku lehgeri u. t. j. pr.“ Tad uf ſcho ſklaitli 2500 atſaukdamees, „Balt. Wehſn.“ ſa- weem laſitajeem rauga eeteikt, ka ar „Latw. Awiſehm“ eijot uf bei- gahm u. t. j. pr.

Schi ſina mums lihahs buht pawiſam ehriſmiga, jo mehs no tahda zirkulara neka nebijahm dſirdejuſchi. Tā tad gaidijahm, waj nenahls kahda iſſklaidroſchana. Iſſklaidroſchana ari teefcham nahja. Daſchās Wahzu awiſeš Th. Neandera lēš nolika klaiji to leezibu, ka it pawiſam un neweenam zilwekam ne-efot peeuhtijis zirkularu, ne drukatu, ne nedrukatu. — Winaſch (Neandera lēš) eſot gan rakſtijis kahdu „wehſtuli“ un to Steffenhagena drukatawā lizis nodrukahſt wai- rak ekſemplardōš, jo bijis nodomajis wehſtuli peeuhtihſt kahdeem ſina- meem lungeem; ſcho nodomu winaſch pehžal pawiſam atmetiš un pa- turejis patš ſawās wehſtuleš. Wehſak iſrahdiſees, ka weena wehſtule bijuſi noſagta. Schi noſagta wehſtule nahluſi atkal gaismā — pee „Balt. Wehſneſcha“, kaſ ſcho ſweſcho mantu iſleetajis tahdā wiſē, ka ſaraktijis ſawu garo rakſtu. Ka wehſtuleš daſchu reiſi war palikt nenofuhtitas un tad tahs peeder tilai tam, kaſ tahs rakſtijis, taš „Balt. Wehſneſcham“ nepawiſam ne-efot eekſchahwees prahtā. Scho ſagto mantu iſleetadams, „Balt. Wehſn.“ wehſtuleš ſaturu eſot pee tam wehl pahrtaiſijis jeb launā prahtā tiſhſchi ſagro- ſijis. — Tā tad iſklatrs ſnot, kamdeht „Balt. Wehſn.“ neſakot, ka ta ſagta manta ir nahluſi wina rokās, kaut ari zitas awiſeš winau tam aiginadamaš uſaiginajuſchās.

Ko nu „Balt. Wehstn.“ us tam atbildeja? Winsch atbildeja schahda wihse:

Winam (Balt. Wehstn.) tas „zirkulars“ esot peesuhthits ar to sinu, ka tahds zirkulars esot islaists. Esot ari weena alga, waj zirkulars tizis mahzitajeem isuhthits, waj pehzal fadedsinahts. — Winsch (Balt. Wehstn.) „ari par ne-issuhthito zirkularu to paschu buhtu rakstijis“, tikai buhtu teizis, ka zirkulars „tikschot isuhthits“; .. winsch ne-esot rakstijis par zirkulara peesuhthitschanu, bet par zirkulara faturu, un faturu winsch ne-esot pahrtajis. Tee esot „nekaunigi meli“. Winsch esot „pilnigi pareisi“ atstahstijis, un ja wajjadfigs, tad to warot peerahdiht zaur pascha zirkulara nodrukafchanu.

Lihds tam brihdim „Balt. Wehstn.“ weens pats karoja ar saweem „tihreem eerotscheem“ (?). To redsedama, ari „Bals“ ar warona duhschibu demahs kauja eefschā, „Latweetibas karogus augsti ziladama“, jo zereja sewim kahdu lawru fronti ispelnitees. „Bals“ gahja „Balt. Wehstnescham“ talkā, nodrukaja „Balt. Wehstnescha“ rakstu un — ka jau pastahwiga „Balt. Wehstnescha“ leezineeze — nolika sawā № 1. klaiji to leezibu, ka „pati esot redsejusi tahdu drukatu ekemplari, un tad apgalwo, ka „Balt. Wehstnesis“ esot sinojis „pilnigu pateesibu“.

To dsirdot, daschs warbuht fazija: „Balt. Wehstnescham“ un „Bals“ eet par dauds augsti; „Neandera kgs ir beigts!“ Te mums newikus eefschaujahs prahta gudra wihra Solona wahrdi, ko winsch fazija Kresum, kas lepojahs ar sawu bagatibu, proti: „Neslawe (neswehti) deenu, pirms wakars atnahzis“. Sihmejot us „Balt. Wehstnesi“ un „Bals“ ir jafaka: „Kau, nelaimie nahktin nah!“ Un ka ta nelaimie pahr wineem ir nahkusi, to tuhliht pastahstijim!

„Balt. Wehstn.“ bij rakstijis no Neandera kga, ka godigs zilweks buhtu „usrahdijs un peerahdijs“, ka winsch (Balt. Wehstn.) esot pahrtajis Neandera kga rakstu, to nepareisi atstahstidams. Bet Neandera kgs „no tam fargajotees, ka no uguns“, tapehz ka wina pahrmeschana esot „nekaunigi meli“. Bet, ka rahdahs, Neandera kgam naw bail no schihs „uguns“, jo winsch flaidri peerahda, ka „Balt. Wehstn.“ un „Bals“ wina wehstuli pahrtajisjuschu jeb kauna prahta tihfchi fagrosijuschu. Neandera kgs raksta ta: „Sawā drukata wehstulē es runaju no tam, ka „Latw. Awisehm“ buhs kahdu 25,000“ (dimdesmit peezi tuhstoschi) „lasitaju“. (Es rehkinu us iklatru aboneeretu jeb apstelletu nummuru 5 lasitajus, jo 1883. gadā „Latweeschu Awisehm“ bij 5103 abonenti jeb awischu apstelletaji). „Schoš manus wahrduš „Balt. Wehstn.“ isg. g. № 297. un „Bals“ sch. g. № 1. atstahsta ta: „Schim brihscham awisei, ta Neandera kgs faka, wehl esot 25 00 lasitaju“ (diwi tuhst. peezi simts lasitaju). „Ta tad tahs awises no ta flaitka, kas ronahs manā raksta jeb originalā ... ataem nost to flaitli 22,500 un ... no tuhstoscheem pataisa simtus un us scho tihfcho pahrgrosijumu leel leelu leelo swaru ..“.

Ta nu Zuhš, zeen. lasitaji, redseet, ka „Balt. Wehstn.“ un „Bals“ ir isdabujuschu to wineem til mihlo flaitli 2500, lai waretu „Latweeschu Awisehm“ zaur tam flahdeht. — Bet nu ihsti nahl preefsch „Balt. Wehstn.“ un „Bals“ tee plahnee laiki, tahs suhrahs, melnahs deeninas: Behz Neandera kga leezibas „Balt. Wehstn.“ newar wairs leegtees un winam tadschu reisi jafaka pateesiba. Ta tad „Balt. Wehstn.“, lai ari laikam ar gruhtu sirsniu, sawā 11. nummurā raksta ta: „Pateesi mineta Neandera zirkularā stahw 25,000 lasitaju un muhsu pahrspreedumā fazihts: 2500“ (lasitaju). Scho sawu tihfcho un ar apdonu isdarito pahrtajischanu jeb fagrosischchanu „Balt. Wehstn.“ nopuhlejahs attaisnot zaur tam, ka esot domajis, Neandera kga raksta esot „drukas kluhda“ (!?). „Balt. Wehstn.“ tahskat apgalwo, ka winsch „Latw. Awischu“ lasitaju flaitu til masu usdodams ne buht ne-esot gribejis „Latw. Awisehm“ flahdeht, bet „Th. Neanderam par godu spreedis“, ka tur no wina pufes til bijusi drukas kluhda.“ Loti mihligs, lai ari drusku ehrmigs ir tas „Balt. Wehstnesis“: winsch Neandera kgu nolama par melkuli un tai pascha azumirkli aistahw Neandera kga godu. Neandera kgam laikam nebuhs ne sapni nahzis, ka winam ir tahds „goda aistahwetajs“! Mums teescham schehl, ka muhsu draugam un beedram, „Balt. Wehstnescham“, kas gar muhsu lasitajeem ta nostaipahs, til gruhti klahjahs, pascha zilpas zilpojotees. Bet ko lai dara; ko eejauzis un iszepis, tas ja-apehd!

Un ko gan dara ta mihla „Bals“, kas bij til kahriga pehz lehteem lawru froneem un kas „Balt. Wehstnescham“ til schigli peetezeja palihga, kas „pati bij redsejusi Neandera kga rakstu“ un leezinajusi, ka „Balt. Wehstn.“ esot sinojis pilnigu pateesibu, — ko

gan wina nu dara, kad „Balt. Wehstn.“ pats apleezinajis, ka naw pareisi atstahstijis un naw pilnigu pateesibu sinojis? Ta fahrtā dwehfelite nolaisch kaunigi „Latweetibas karogus“ un — aztinas us semi un patschukst lehni: „Nelaunojatees, ka drusku pameloju!“ — Ne-kas par to, mihlo meitin, paleez arween, kahda bijusi, bet ne-aismirsi schoš wahrduš: „Lai ar buhtu smalki pihts, wisu atklahs faules rihts!“

Ta ta leeta beidsahs, — jozigi preefsch mums, bet breefmigi preefsch „Bals“ un „Balt. Wehstnescha“.

Bet Tu, Latweeschu tauta, atdari sawas azis un redsi, ka hdi tee ir un ar kahdeem eerotscheem tee karo, kas faka, ka aistahwot Lawu labumu un kas Lewim usbahschahs par „wadoneem“. Waj no ispuwuschu koka war gaidiht labus augtus?

Beidsot japeemin, kamdeht mehs tikai tagad, tas ir til wehlu, saweem zeen. lasitajeem esam isstahstijuschu scho leetu, kas ir „Balt. Wehstnescham“ un „Bals“ awisei par leelu kaunu. Mehs bijahm pahrliezinati, ka „Balt. Wehstn.“ isdsehshs to kauna sismi no sawas peeres un neslehps to wihru, kas winam eebahsa Neandera kgam sagto wehstuli. Un tad mehs ne wahrdina par to leetu nebuhtu runajuschu. Bet kad nu „Balt. Wehstn.“ pat lihds schim to naw darijis un, ka rahdahs, ari negrib dariht, tad mehs turejahm par sawu peenahkumu, to nedarbu atklahs; kas reds laudis nelabus un netaisnus darbus strahdajam un zeesch klusu, tas pee tam ir lihdswainigs. — Bet tam, kas ir pakritis, jafneeds roka, lai peezejahs, un ari preefsch pretineeka mums peenahlahs taisiht „selta tiltus“. Kamdeht mehs „Balt. Wehstnesi“, wina pascha labā, luhgtin luhdsam, lai jele noschehlo sawu nekreetno istureschanos pee laika un klaiji dara sinamu, kas winam peesuhthija to wehstuli, kas Neandera kgam ir issagta. Tad mehs labprahht aismirsim wina tihfcho raksta pahrtajischanu un fagrosischchanu, ka ari tahs nepareisahs sinas, ko winsch, gribedams mums flahdeht, ir islaidis laudis. Ar wehl mihkaku prahtu mehs tad ari peedotu tai sinamai „talzineezei“ un „Latweetibas karogu zilatajai“, kas tagad, pehz ta nelaimiga stika, nosarkusi sehsh us pelnu kopina, — jo „weza mihlestiba neruhst“. Bet teem, kas to sagli sin un pasihst un to slehpy un farga, ka mahte behrtinu, breefmahm draudot, teem mehs atgahdinam, ka Latweeschu tantai un Latweeschu walodai preefsch saglu flehpejeem ir wehl nejaukaks wahrds, neta preefsch wiltigeem rakstu pahrtajisjajeem un netaisnu sinu ispaudejeem.

Wehstule is Maskawas.

12. Dezemberi isg. g. Keisariska juhrneeziabas beedriba notureja desmito gada sapulzi polittekniska museja. Is sapulze preefschlasita pahrskata pahr pagahjuscheem 10 gadeem peewedisim swarigalahs sinas. —

Keis. juhrn. beedribas likumus apstiprinaja 25. Septemberi 1873. gadā. Pirmo wispahrigo sapulzi noturot 1873. gadā, juhrn. beedriba flaitija jau 143 lozeklus; no teem atradahs Maskawā 68, Behterburgā 23, un pahrejee zitās Kreewijas malās. Iswehleja us 3 gadeem par presidentu grafu Komarowski, par sekreteeri Waldemaru un 6 waldes lozeklus. Leelakee nopelni schihs beedribas dibinaschanā ir Waldemaram, kas jau 15 gadus bija puhlejees juhrneeziabai par labu. — Behz tam, kad wispahrigā sapulze 1874. gadā bija parakstita prahwa summa juhrskolahm par labu un Waldemars apzelojis daschas juhrmalas, usfahka darbotees wairak juhrskolas, — 1874. gada beigās lihds 34. — Baltijas juhrskolas ismahzija kreetnus kugineekus. Ta p. p. 1883. gadā Uinaschu skolas mahzelijs Weide wadija Sweedrijā buhweto kugi zaur Seemela juhru un Jenisejas upi Angarā, lai ismelletu winas sarwateri (kuga zelu); 1878—79. g. postā gahjuscha kuga „Luise“ matroschi is Baltijas juhrskolahm aprakstija weetas ap Tawawas lihzi (69° 41' seem. plat.), kas wehl nebija deewagan pasihstamaš. Schihs sinas Keis. juhrn. beedribas goda beedrs Trapesnikows lika nodrukah un peesuhthija Ciropas slawenakahm sinatniskahm beedribahm. — Jo wairak juhrskolu iszehlahs, jo wairak bija manams juhrskolotaju truhkums. Kreewijā juhrskolas tikai jaunlaiku radijums; tamdeht daudseem skolotajeem, kas gadijahs, truhka praktiskas sinaschanas. Lai waretu sawas wajjadshbas un eewehrojumuš apspreeht, juhrskolotaji fahka sanahst sapulzes. Pirmā juhrskolotaju sapulze tapa notureta Maskawā 1876. g. no 12.—17. Aprilim. Beedaltijahs skolotaji is Archangelskas, Kersonas, Reepajas, Narwas, Uinascheem, Lebjascheem. Otra sapulze notika Maskawā 1879. g. no 9.—17. Aprilim. Nehma dalibu skolotaji no Dnegas, Mihgas, Berdjanskas, Taganrogas, Ker-

tfchās, Minascheem, Mangaku m., Baltifchportas, Balangās un Gurewās. — Kreewijā strahdaja pawafari 1883. gadā 39 juhrskolas;

11 no fchihm Widsemē un Kurfemē. Statistifkās fīnās par winahm ir fchahdas:

Juhrskolas.

	Zit katrai naudas, rubl.		Skolenu fcaitlis.													Nolika efcamūs.		Secmas skolenu fcaitlis.															
	Krona.	Pawifam.	Zit wezi.	Braukufchi uf juhras.			Weda, alga beif fofes.	Zit seemu mahzijahs.			No fahb. tautas.	Pawafari 1883. g.		4. gadās (1880-83).																			
				17-22 gab.	Wairaf tā 22 g.	3 g. u. wairaf.		1-2 1/2 gab.	Mafaf tā 1 g.	Memaj nebr.		Mafaf tā 8 r.	8-20 rubl.	Wair. tā 20 r.	1	2	3	4-6	Strepi.	Witas tautas.	Wjrtumneeti.	Zahbr.	Kabot.	Zahbr.	Kabot.	Zahbr.	Kabot.	Zahbr.	Kabot.				
Minaschi	19	2000	2500	80	64	16	22	20	36	2	5	63	12	30	26	21	3	80	8	11	8	31	41	2	21	45	55	62	68	78	100	80	
Mangaku m.	7	1000	1300	55	1	40	14	12	18	10	15	15	39	1	12	12	3	55	10	4	1	15	15	15	17	21	35	21	35	33	55		
Rihga	38	4500	23	11	12	13	7	1	2	1	11	12	10	4	5	4	23	8	3	3	35	36	36	38	39	23	23	39	23	23			
Engure	8	1200	1200	21	4	14	3	4	1	6	3	7	14	16	3	1	21	4	4	3	21	18	15	18	25	19	15	21	15	21			
Lub-Efere	10	1000	1100	12	8	4	3	1	7	1	10	1	5	4	3	2	12	3	3	23	26	21	27	24	31	25	12	12	12	12			
Dundaga	13	1000	1100	36	1	26	9	8	7	18	2	1	2	29	5	12	9	10	36	8	2	34	49	46	48	42	50	44	36	36			
Wentfpiis	13	3000	3300	75	1	49	25	34	18	21	2	7	51	17	20	17	9	29	174	4	13	13	19	33	33	31	44	54	53	57	69	75	
Ufhawa	11	1200	1200	9	4	5	1	1	4	4	2	3	4	3	4	3	2	9	9	1	4	10	35	13	11	8	9	9	9	9			
Leijas m. (Fefiksberga)	11	1200	1200	21	2	18	1	1	5	15	3	14	14	4	1	2	21	3	3	6	13	9	10	11	15	21	21	21	21	21			
Leepaja	22	3000	3500	24	8	9	7	12	2	2	1	7	1	11	5	8	15	1	22	1	3	2	5	5	18	19	31	60	32	28	26	27	24
Balanga	8	1000	1400	6	2	2	2	3	3	3	1	3	3	2	1	6	6	6	6	8	7	6	8	6	5	6	5	6	5	6	5	6	

Loti janoſchello, ka Ufhawas juhrskola apturejuſi ſawu darboſchanos. Ari daſchās zitās weetas ſchaubigi, ne-ufstizigi luhkojāhs uf juhrskolahm. Skolu dibinataji, ufsturetaji pawifam aismirufchi, ka wini eefehjuſchi fehflu, kaš ne-ifaug wifai drihs, kaš wifai ahtri ne-nefs augfus. Baijaga tadſchu drufku pazeeftees! Ar laiku juhrskolas atlihdſināhs ifdoſchanas jo bagati; winas buhs par leelu ſwehtibu ne-ween paſcheem ufsturetajiem, bet wifai muhsu plaſchai tehwijai.

Loti eewehrojams nopelnš ir Keif. juhrn. beedribai par to, ka wina dibinaja ſawwaligo floti (kreiferus). Uf beedribas peepraſijumu Bluntſchliš, jo ſlawenais tautu ſawſtarpigo teeſibu profefors, iſteiza ſawas domas par kaperu eewefchanu kara laikā ſawā grahmatā „Das Beuterecht im Krieg u. d. Seebeuterecht ins besondere“. Luhgums 9. Merzā 1878. gadā, atkaut Keif. juhrn. beedribai laſiht naudu preekſch kreifereem, tapa drihs paklaufihts. Jhſā laikā peedewāhs daudš dalibneeku, un ſanahja wairaf nekā 800 tuhſt. rubl. eefahkuma. Schis kapitāls ahtri auga, un pehdigi paleelinajāhs lihds 4 milj. rubl.

Naudu, kaš eenahja no beedreem, irihkojumeem un no krona (5000 rubl. if gaduš, 10 gadde), Keif. juhrn. beedriba iſleetaja gan preekſch grahmatu drufafchanas, gan preekſch zitahm waijadſibahm. Keif. Maſlawas juhrn. beedribai ir „nodakas“ Pehterburgā, Odefā, Archan-gelfkā un Taganrogā.

Peē kugofchanas peedalijahs Baltijā tilai ſemakas un mantā wah-jakas laufchu ſchkiras. Turpreti bagatneeki ſkatahs uf wīnu ne-ufstizigi: wini ne-ufdrihſtāhs ufstizeht juhrai ſawus rubfus. Bet ar laiku ari wini peedaliſees peē kugneeziabas, kad tee redſehs, jif brangu pelnu atmet juhra kugneekeem.

No leela ſwara ir juhrneeziabai kugneeziabas beedribas. Keif. juhrn. beedribai iſdewees ſaukt dſihwibā lihds ſchim tilai 2 tahdas beedribas, Rehwalē un Rihgā. „Lindai“ Rehwalē truhka kreetnu waditaju; tamdeht wina ar ſaweem 200 tuhſt. rubl. nodarbojahs paſtipri ar namu pirkſchanu, ſpihkeru buhwefchanu u. t. j. pr. Par „Auſtru“ ir deewegan ſinots Latw. laikraſtōs.

Domas, ka labotaschneeki wairaf pelna, nekā tahl'braujeji, ir iſplatijufchāhs Baltahs, Melnahs un Afowas juhru peekraſtēs. Kaš tā domā, ne-eewehro, ka tahl'braujeji war dſiht pelnu wīſu zauru gadu, — labotaschneeki turpretim tilai ſnamōs laikmetōs.

1882. gadā Keif. juhrn. beedriba nehma dalibu peē wiſpāri-gahs Kreewu induſtrijas un mahkſlu iſſtahdes Maſlawā, lai eepaſi-ſtinatu publiku ar muhsu juhrskolahm, ſkolenu darbeem, beedribas darbibu u. t. j. pr. Beedriba tapa pagodinata ar I. ſchkiras diplomu (lihdſigu ſelta medalim).

1880. gadā Keif. juhrn. beedriba dahwinaja Wologdas gubernatoram Iſcharikowam ſelta medali par to, ka winſch upureja 5000 rubl. ſehgefkugu buhwei par labu, kura nauda noguldita „Auſtrā“. — ſapulzē 12. Dezemberi iſg. g. tapa peemineta „Auſtras“ kreetnā darboſchanahs, kura ſpehrufi eewehrojumu foli uf preekſchu, iſfuhtidama ſawus kugus uf tahfahm paſaules juhrahm. „Ta ir jaula preekſchſihme ba-gateem Gekſch-Kreewijas apdſihwotajeem, — preekſchſihme, kura peerahda, ka tagad, paldeews Deewam, newaijaga upureht naudu muhsu juhr-neeziabai, bet peeteek, kad ar to naudu eegahdā kugus. Tā kapitaliſti nopelnihs ne ween muhsu nebagato juhrneeku, bet ari muhsu tehwijas pateizibu.“ — Tahſal peemineja, jif waijadſiga kugu ſawſtarpigā ap-droſchinaschana, palihdſibas lahdes preekſch kugneekeem u. j.

Medalus, kuzi dibinati par peeminu Alekſandera II. ſwehtigai waldifchanai 25 gadōs, Keif. juhrn. beedriba noſpreeda 12. Dezem-beri iſg. g. teem ſkolotajeem, kaš kreetni iſplatijufchi juhrneeziabas ſinibas un weizinajuſchi tirdſneeziabas flotes ſelſchanu. Widsemē un Kurfemē ir apdahwinati ar medakeem:

Minaschōs — Dahla kgs ar leelo ſelta medali (ſkolā nolika 4dš pehdejdš gadōs tahl'braufſchanā ſchkiperu efcamenu 31, ſuhrmana efcamenu 41; kabotaschās braufſchanā ſchkiperu efcamenu 2, ſuhr-manu efcamenu 21).

Mangaku m. — Breiſſcha kgs ar leelo ſudraba medali (ſkolā no-lika tani paſchā laikā tahl'braufſchanā ſchkiperu efcamenu 1, ſuhrmanu efcamenu 15; kabotaschās braufſchanā ſuhrmanu efcamenu 15).

Rihgas Wahj. juhrn. ſkola — ar leelo ſudraba medali.
Lub-Eferes ſkola — maſo ſudraba medali.
Dundagas juhrn. ſkola — ar maſo ſudr. medali.
Wentſpili — Lakſa kgam — leelo ſudr. medali.
Leepajā — Kwafſ kgam — leelo ſudr. medali.

Uf 3 gadeem iſwehleja par Keif. juhrn. beedribas presidentu — fiſtu Dolgorukowu; uf 1 gadu 10 waldes lojeklus (ſtarp teem kole-giju-rahtu Brihwſemneeka kgu).

Beidſot japeemin, ka ſapulzē tapa nolafitas apſweizinaschanas telegramas; to ſtarpā telegramas iſ Engures. „B.“

Atbildes.

I. . . . f. M. Meikera kgam: „Ta wiſchānahs“ ir iſtehlota tahdā wiſhē un til deſhgeem wahrdem, ta daſchs — to laſot — waruht iſtkos atbaiditees no „tahs lectas“; un taš tadſchu nebuhtu labi. Ko tad daritu muhsu „ſeltenites“, kad neweens negribein „pehdeht“ tai juhrā.

Miſporeš Bihtſchus kgam: Sinojums naw deewegan eewehrojams.

Latw. Aw. redaktors: J. Weide.

No zenſures atwehlehts. Jelgawā, 24. Janwari 1884.

Sludinaſchanaš.

300 rublu
kā pateizibas algu
apſola Talſu piſtteeſa tam, kaš war Wan-dſenes muiſchā notikuſcho ugums-grehku zeh-leju uſahdliht un ſawus iſteikumus tā pa-balſtiht un nobibināht, ka eepchjams buhtu noſeedneeku pelnitam ſodam nodot.
Talſu piſtteeſā, Nowemberi 1883. g.
Piſtungs: **Baronš Offenbergs.**
S. B.) Sekreteris: Grauding.

Bez-Sahtes
ſemkopiabas ſkolā,
peē Zukuma, uſnemſchanas efcams preekſch jauncem ſkolneekem, dſimufchem Kurfem-neekeem, kuzi April 1884. g. eefahtees warehs, iſs noturehts trechdeem, 15. **Februari, pulkſten 10dš no rihta.**
Japeneſis: beidſamā ſkolas leeziba, fru-ſtamā ſihne un uſweſchanahs rakſis no weeti-gā mahzitaja.
Direktors: Einteniš.

Zaur ſcho daru ſinamu, ta es to
apteeki,
kaš **Preekules muiſchā,** eſmu no-pirzis un, paſ tur buhdams, to wal-dijchu. Schē dabuhs it wiſas ſah-les, kaš ween katrā pilnigā un labā apteeki dabujamas.
Preekules muiſchā, Janw. 1884.
W. Roſack,
aptekeris.

Zehkabhſtate.
Zaur ſcho daru ſinamu, ta es ſchē eſmu kā
Dakteris
apmetees un dſihwoju **Gailiſcha kunga klubā,** Dangawas malā.
Dakteris Iſraelſohnš.
Embargas muiſchās
modereſchana
ir no Jurgeem 1884. g. dabujama.

Sludinajums.

Kurjemes pilsetu hipoteku beedribas direkcija dara pehz beedribas statutu 80. paragrafa wispahrigi sinamu, ka sch. g. 14. Janwari, klaija direkcijas sehbeschana ar notarijus publikus peedalschianos, Kurjemes pilsetu hipoteku beedribas kishu grahmatas ilsolejt, schahbi nummuri wiinjea, proti:

1) Metala kishu grahmatas:

- Lit. A a 1000 rubl. N 341.
- " B a 500 rubl. N 116.
- " C a 100 rubl. N 90. 152. 212. 257. 291. 299. 364. 465. 482. 487.

2) Kredita kishu grahmatas:

- Lit. A a 1000 rubl. N 1559. 1786. 3211. 4034. 4242. 4745. 5135. 5512. 5563. 5564. 5572. 5579. 5921. 6028. 6193. 6542. 6713. 6963. 7012. 7062. 7080. 7162. 7285. 7331. 7390. 7407. 7880. 8021. 8122. 8204. 8807. 8824. 9344. 9444. 9703.

- Lit. B a 500 rubl. N 473. 603. 610. 1248. 1363. 1631. 1867. 1980. 3197. 3620. 3824. 3898. 3953. 4119. 4204. 4326. 4494. 4876. 4890. 5053. 5514. 5599. 5997. 6945. 6991. 7095. 7490. 7733. 7889. 9260.

- Lit. C a 100 rubl. N 125. 142. 161. 215. 241. 244. 275. 419. 490. 563. 677. 849. 1016. 1034. 1078. 1142. 1150. 1164. 1289. 1330. 1421. 1431. 1456. 1584. 1588. 1629. 1642. 1738. 1755. 1805. 1892. 1931. 1936. 1959. 1969. 2073. 2075. 2142. 2203. 2356. 2415. 2453. 2545. 2553. 2565. 2580. 2630. 2667. 2669. 2691. 2736. 2758. 2786. 2921. 2945. 3057. 3072. 3073. 3079. 3196. 3229. 3326. 3330. 3442. 3540. 3604. 3726. 3771. 3952. 4087. 4195. 4221. 4222. 4251. 4285. 4314. 4424. 4503. 4519. 4527. 4607. 4632. 4820. 4910. 5073. 5254. 5330. 5357. 5466. 6017. 6299. 6538. 6852. 7001. 7142. 7155. 8740. 8763. 8816. 8887. 8934. 8993. 9015. 9027. 9165. 9282. 9466. 9517. 9533. 9615. 9645. 9749. 9764. 9811. 9812. 9821. 9845.

Jstofetahs kishu grahmatas tiks no 12. Junija sch. g. schahbi pehz to ufrastitahs wehrtibas pe beedribas kafes ismaksatas un no schahbi deenas schahbi taks neneksh nelahdus auglus. Pe famaksh ufrastitahm kishu gramatah schahbi japeceel peberige taloni un kuponu.

No senafahm lofeschaham nau wehl kishu schahbi famakshai esneegtas:

a) Metala kishu grahmatas:

- Lit. C a 100 rubl. N 130 (1883). 214 (1881). 285 (1883). 408 (1881). 440. 470 (1882).

b) Kredita kishu grahmatas:

- Lit. A a 1000 rubl. N 1006. 5617. 7780. 7821 (1883).
- " B a 500 rubl. N 258 (1881). 587 (1878). 961 (1880). 1317 (1882). 2877 (1883). 3028. 4915 (1881). 4920. 7357. 8559. 8811 (1883).

- Lit. C a 100 rubl. N 43 (1883). 73 (1879). 101. 129. 132. 164. 250 (1883). 408 (1882). 632. 639. 830. 846 (1883). 857. 965 (1881). 1067 (1883). 1244 (1881). 1443 (1878). 1491 (1883). 1506 (1879). 1516 (1881). 1581 (1882). 1602 (1883). 1941 (1880). 2035 (1882). 2190 (1883). 2192 (1882). 2299 (1883). 2383 (1882). 2403 (1881). 2564. 2612. (1879). 2618 (1883). 2636 (1881). 3074. 3791. 3997 (1883). 4006 (1881). 4137. 4309 (1883). 4377. 4555 (1880). 4567 (1883). 4744 (1881). 4748 (1882). 4866 (1883). 5072. 6406. 6843 (1882). 7637. 7642. 8083 (1883). 8278 (1882). 8561 (1883). 8590 (1882). 8992. 9113 (1883).

Gada klaitis, no kura 12. Junija schahbi kishu grahmatu auglu nechana beigusee, ir peenahzigeem nummureem eslehgawos peefihmehts.

Jelgawa, 17. Janwari 1884. g.

Presidenta weeta:

Direktors: M. Ude.

(N 135.) Sekretaris: Melville.

Sludinajums.

Zaur scho top darisht sinams, ka ar Augstas Waldbas atwehli ir dibinata Behnes-Biroles krahshanas un aisdoshanas kafe; statuti no ministerijas jau apstiprinati un direktoru schahbi dehl beedru ufrastitahs un kafes rihjibas notiks katra mehnescha 1. deenā Biroles muischa.

No zensures atwehents. Jelgawa, 24. Janwari 1884.

Ji Jelgawas wirspilsteefas atehm — Jana Leibus isuhtrufschanas-suhhsibas leeta pret Dglejas Pitschunu mahju ihpashneetu.

Notizis 13. Janwari 1884. g.

Keisara Majestetes,

wifas Kreewijas Patwaldineeta u. t. j. pr., u. t. j. pr., u. t. j. pr. pawehli

Jelgawas wirspilsteefa dara zaur scho sinamu apashcha mineto

isuhtrufschanas nolehmmu:

Zai suhshetaju Jani Leibus waretu apmeerinah, kam jababon obligazijas parahds, kopā 1330 rubl., lihds ar augteem un ismaksahm, teel Dglejas Pitschunu mahjas zaur scho apshlatah un tiks pehz lihgunna pa-ihinatā schahbi nebetu laika sem pa starpahm schahbi eslatameem nolihgumeem 6. Merza sch. g. pe schahbi teefas wairakshlischana pahrdotas. Schahbi terminā, ka parehjam, winas ari tiks atbota wairakshlischana. Kam us tahm mahjahm schahbi parahdi, isnotot Kurjemes kredit-beedribu, lai scho sludinajumu eswehro un tos peedob lihds minetam terminam, jo wehslat tee netiks wairs klaititi ar schahbi mahjahm schahbi parahdi, bet tiks atraiditi.

Pehz teefas un taisnibas. (Teefas parahds.)

Teefas wahrda: Inftanzsekretaris: G. Melville.

Mundales krahshanas un aisdoshanas kafes

general-sapulze

6. Februari 1884. g., pulkstien 12os pusdeena.

Deenas kahrtiba:

- 1) Pahrskats par 1883/84. gada darbibu.
- 2) Beena direktora wehleschana.
- 3) Rewidentu wehleschana pr. 1884/85.
- 4) Pahrspreedumi dehl referwas kapitala.
- 5) Prozentu apspreechana.
- 6) Waj parahdu schahbi, ta lihds schahbi, jeb wehlesch.

Wisi zeen. beedri teel luhgti, pe min. sapulzes peedalitees, jo kad nehuhs ihpashcha waijadscha, tad schahbi otra general-sapulze netiks schahbi. (S. W.)

(N 56.) Direktija.

Moderneefs

ar kanziju

teel mekshs Wej-Schagare, pe Jelgawas dselshzela stanzijas Behnes.

Muischas waldischana.

Pagodinamees, zaur scho wispahrigi dariht sinamu, ka mehsh no tagad schahbi wifas prezes pahrdosim

tikai pret tuhliit famakshu

un ar 5proz. rabatas.

J. G. Reichmanis & Co., Jelgawa.

Buhwkokus, plankas,

galdus, latas u. t. j. pr. war par wislehtalo zenu dabuht Rihga.

Roberta Godera schahbi sudmalas, Jelgawas ahwilschta, pe dselshu tilla.

Zaur scho daru sinamu, ka es Schagare par dakteri

esmu apmetees us dsihwi. Mans dsihwolis atrodahs daktera Gentscha kundshes namā. Dr. Eduard Gilbert.

Skolotaja palihgs

preetsch Sabiles Krespshes skolas waijadsigs. Lone 150 rubl. — Skolotaji, kas to weetu gribetu peenemt, ihfa laika ar sawahm leezibas schahbi lai peeteigahs pe Sabiles mahzitaja Glaesera.

Par sinu.

Zaur scho daru sinamu, ka es Jelgawa, pe Annas wahrteem, Frielandera namā, linu pirkshanas kantori eeriktshis, un ka esprizeju Jfata Rahna tgu un ka kaseeri un schahbi Alex. Stanke tgu esmu peelshis, un apsolu jo labas zenas un godigu apdeeneschana.

G. Candelier (I. Kandelje.)

Ehrgetu spehleschana

stundas teel dotas Jelgawas Annas basnizas skola.

Dobeles aprinkti schahbi muischa ir schahbi femes kalpu weetas

wehl atbomas, no turahm ikktra seefaweeta dahra, 20 puhra-weetas aramahs (mahla) femes un weena puhra-weeta plawas. Tuwasas finas ihdod grahmatu pahrdeweis G. Allunans, Jelgawa, Leelaja eela N 21.

Misdshires muischa, pee Kandawas, teel labi dedshinati

Kalki,

4 rubli par lasiu, dakshini, pirmā forte, 20 rublu un stegeti, pirmā forte, 15 rublu par tuhstoti, pahrdoti.

Kweeschu klijas

teel lehti pahrdotas Jelgawa, pe Esara wahrteem, pee Levy.

Sfrentejamas diwas mahjas,

20 werstes no Rihgas, us Dangawas krafa. Galiga nolihgichana pee Gezawas Ahbelu mehshafarga F. Plaweneeta.

Zaur scho daru sinamu, ka esmu fawda pascha mahja

ahdu gebretawu

etaifshis, un apnemos isdariht wifadns ahdas gehreshanas darbus, ka: pafecetas Berbed jeb tamboru ahdas, schahbi jeb gushas un pastalu ahdas, telu un aitu ahdas, melnas, sposhas un dseltenas, laschoku ahdas, baltas un dseltenas, pee kam apsolu kreetnu darbu un laipnu apdeeneschana.

Laides stringelu mahja (Nisputes apr.), pee Laides-Kasbangas leelshela, 2 werstes no Laidem un 6 werstes no Kasbangas.

Fris Jansohn, ahdgebris, senat Appuf.

Mahzeflis

ar waijadsigahm skolas mahshahm atron weetu D. Wilhelma Neulannda bode, apashch kolonadecm N 105.

Sulainis,

ar labahm atestahm, kas ari gehgeris ir, war weetu dabuht Misdshires muischa, pee Kandawas.

Dahrsneefs,

fas prot pulsh un wihnu namu kopt, war dabuht weetu Waldeku muischa, pee Kandawas.

Wajadsch D

Wajadsch

Wajadsch un schahbi

Wajadsch un schahbi (Frister & Rossmann, Adolf Knoch, Saxonia, Rhensia, Humbold, Singer,

ar roku un schahbi djenamas, ar pasch'spolecetajem un ar praktishem pahrlabojuemeem, peedahwa par lehtahm zenahm sem wairat gadu galwoshanas, Max Rowensteins jun., Jelgawa, Basta un Leelash eelas schahbi Nr. 9, Todlebena namā.

Wislabata eka. Adatah 40 kap. par duzi.

Atkalahrdewejeem pelnas teefa.

Starp Grobinu un Leepaju atronamā

Bata-muischa

ir no schahbi laika jeb ari no Jurgem 1884. gada us 8 gadem us renti dabujama.

Klathatas finas ihdod tagadejais muischas turetais.

Tautas filkes

(leelas, widejas un masas) schahbi nupat un peedahwa

G. Hoyeris.

Pe Jelgawas Leelupes tilla, Schnikes sudmalu frogu bode.

Dehl leela krahjuma pahrdodu par lehtahm zenahm

Putrainus,

rudsu un kweeschu miltus, ka ari preetsch lopecem

meeschu un ausu miltus un wifadu fortu klijas. Peesolu laipnu apdeeneschana.

Ar zeenichanu Schniku melderis G. Conrads.